

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่
สตาบันพระปกเกล้า

จดหมายข่าวสตาบันพระปกเกล้า II ปีที่ 24 ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566 II ISSN 0503-2080

จดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า

King Prajadhipok's Institute Newsletter

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและผลงานของสถาบัน
2. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ทางคณะผู้จัดทำยินดีที่จะเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่มีประโยชน์หรือนำสนใจต่อสาธารณชนและขอสงวนสิทธิ์ในการสรุปย่อ ตัดทอน หรือเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

ความเห็นและทัศนะในแต่ละเรื่องเป็นของผู้เขียน ซึ่งทางคณะผู้จัดทำและสถาบันพระปกเกล้าไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

คณะที่ปรึกษา

- นายวิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ
- ดร. ถวิลวดี บุรีกุล
- นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์
- นางสาวสุพรรณิ งามวุฒิกุล
- นางกาญจนา ศรีปัดดา
- นายณัฐพงศ์ รอดมี
- ดร.สตีเฟน ธนานิธิโชติ
- นางสาวธีรพรรณ ใจมั่น

บรรณาธิการ

- นายณัฐพงศ์ รอดมี

กองบรรณาธิการ

- นางสาววรรรัตน์ ชัยชนะ
- นางสาวชยานิษฐ์ ไกรจิราลักษณ์
- นางสาวเกษณี ธนการศักดิ์
- นางสาวจินห์จุฑา ลิ้มสวัสดิ์
- นางนราวรรณ อธิวาสนพงษ์
- นายรัชชต์ดล รัตน์วิเชียร

ประสานงานการผลิต

- นายฉัตรชัย วิทยานนท์

ที่ตั้งสถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 120 หมู่ 3 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 (โซนทิศใต้) ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0-2141-9754 โทรสาร 0-2143-8181
www.kpi.ac.th

สถาบันพระปกเกล้าเป็นสถาบันทางวิชาการแห่งชาติซึ่งเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับดูแลของประธานรัฐสภาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบปฏิบัติราชการฝ่ายรัฐสภาและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

พิมพ์ที่ ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์ จำกัด

88/5 วัฒนานิเวศน์ ซอย 5 ถนนสุทธิสาร แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310 โทรศัพท์ 0-2276-6545

สถาบันพระปกเกล้า

เปิดพื้นที่สร้างพลังพลเมือง

เยาวชนเพชรบุรี

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จัดอบรมโครงการผู้นำเยาวชนพลเมืองดี ให้กับนักเรียน ในจังหวัดเพชรบุรี ระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม 2566 ณ บีงปรีดาร์ รีสอร์ท อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี โดยได้รับเกียรติจาก อาจารย์วิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการ ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2566 พร้อมบรรยายพิเศษ หัวข้อ พลังพลเมืองรุ่นใหม่กับการพัฒนาสังคม ความสำคัญได้กล่าวถึง ผู้นำเยาวชนรุ่นใหม่เป็น

อนาคตของประเทศชาติ ต้องมีการเตรียมความพร้อม และวางรากฐาน รวมถึงเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ด้านคุณค่าประชาธิปไตย การพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างมีระบบและมีเหตุผล การพัฒนาความสามารถในการดำเนินชีวิตและการเรียนรู้ท่ามกลางพลวัตทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยี อีกทั้งเข้าใจความเป็นมาของสังคมวัฒนธรรมและรากเหง้าของวิถีชีวิต เพื่อจะได้นำศักยภาพมาสร้างสรรค์

สังคมและประเทศชาติให้เกิดการพัฒนาที่เข้าถึงสังคมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ดร.ศรัณยู หมั่นทรัพย์ รักษาการผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง กล่าวรายงานถึงการอบรมในครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้นำนักเรียนจำนวน 70 คน จาก 7 โรงเรียน ในโรงเรียนเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทั้งการบรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติ กิจกรรมโครงการกลุ่มและการศึกษาดูงานในพื้นที่ เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีทักษะการพัฒนาผู้นำสู่การพัฒนาโรงเรียนและชุมชนที่จะก่อให้เกิดเครือข่ายผู้นำรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม

ทั้งนี้ ดร.ดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา พร้อมด้วย ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการ อาจารย์ ณัฐพงศ์ รอดมี ผู้ช่วยเลขาธิการ อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์ ที่ปรึกษาสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง หลังจากนั้นในวันเดียวกัน นักเรียนได้รับความรู้ การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดย ดร.ศรัณยู หมั่นทรัพย์ และ ผศ.มนู อุดมเวช รับฟังประเด็น

“เยาวชนพลเมืองกับการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาจังหวัดอย่างมีส่วนร่วม โดย ผู้แทนชุมชนวัดเกาะ เครือข่ายกลุ่มลูกหว้า ผู้แทนจากหอการค้าจังหวัดเพชรบุรี และได้รับแนวทางการจัดทำแผนที่วัฒนธรรม (cultural mapping) โดยอาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์ และคณะวิทยากรให้หลักการและการฝึกปฏิบัติการมีส่วนร่วมของเยาวชนพลเมืองดีกับการลงพื้นที่ชุมชน วันที่สองเป็นลงพื้นที่เรียนรู้ชุมชน ตามประเด็นต่างๆ ได้แก่

1. อนุรักษ์ภาษาถิ่น
2. อนุรักษ์แม่น้ำเพชร
3. อนุรักษ์อัตลักษณ์เมืองเพชร
4. อนุรักษ์ขนมหวานเมืองเพชร
5. อนุรักษ์เผยแพร่ศิลปปะการทาบูนปั้น
6. อนุรักษ์ประวัติศาสตร์เมืองเพชรพระนครคีรี
7. อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมพัฒนาโครงการเพื่อการขยายผล

สำหรับวันสุดท้าย (2 สิงหาคม) ดร.ศรัณยู หมั่นทรัพย์ พร้อมทีม ให้ความรู้การเชื่อมกับหน่วยงานภาครัฐในการพัฒนานโยบายสาธารณะ และการพัฒนาโครงการเพื่อการพัฒนาและขยายผลเยาวชนพลเมืองสำนึกรักท้องถิ่น โดยมีการนำเสนอโครงการต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปต่อยอดให้เกิดผลเชิงประจักษ์ต่อไป โดยพิธีปิด ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า มอบเกียรติบัตรให้แก่นักเรียนที่เข้าร่วม พร้อมกล่าวปิดการอบรมครั้งนี้

ศัพท์การเมือง ..

การคอลเอาท์

กับการเมืองไทย

การเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา มีจากหลายทิศทาง ทั้งในภายในสภาผู้แทนราษฎรและการชุมนุมขับไล่บนท้องถนน มีการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ในสื่อสังคมออนไลน์เกิดกระแสปรากฏการณ์เรียกร้องให้ผู้มีชื่อเสียง เช่น ดารา นักแสดง นักดนตรี ผู้มีชื่อเสียงในวงการอื่น รวมไปถึงองค์กรต่าง ๆ ที่ได้แสดงท่าทีวิพากษ์วิจารณ์การบริหารของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ และออกมาแสดงตัวว่าสนับสนุนการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาล นอกจากนี้ก็ยังมีกระแสการเรียกร้องโดยประชาชนทั่วไปฝั่งต่อต้านรัฐบาลประยุทธ์ ที่ต้องการให้ผู้มีชื่อเสียงในสังคมได้แสดงจุดยืนสนับสนุนการเคลื่อนไหวและแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาในสังคม ปรากฏการณ์ของการเรียกร้องให้บุคคลที่มีชื่อเสียงออกมาแสดงจุดยืนทางการเมืองนี้ถูกเรียกโดยรวมว่าเป็นการ “คอลเอาท์” (Call Out) ก่อให้เกิดข้อถกเถียงถึงความเหมาะสมและปฏิกิริยาตอบโต้จากข้าราชการเมืองฝ่ายตรงข้าม ทั้งยังสะท้อนถึงความคาดหวังของผู้คนทั่วไปจากบุคคลที่มีชื่อเสียงโดยเฉพาะบุคลากรในวงการบันเทิงว่าควรจะมีจุดยืนประเด็นทางสังคมหรือการเมือง

ความหมายของการ “คอลเอาท์”

คำว่า “คอลเอาท์” (Call Out) ถูกใช้เพื่อสื่อถึงการเรียกร้องให้ผู้มีชื่อเสียงได้ออกมาพูดหรือแสดงจุดยืนต่อประเด็นทางสาธารณะต่าง ๆ บุคคลที่มีชื่อเสียงเหล่านี้ ได้แก่ ศิลปิน ดารา นักแสดง นักดนตรี ซึ่งมุ่งเรียกร้องให้บุคคลที่มีชื่อเสียงออกความเห็นในประเด็นปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมไปถึงวิธีการแก้ไข

แนวคิดการคอลเอาท์สัมพันธ์กับความเห็นที่ว่าบุคคลที่มีชื่อเสียงเหล่านี้ต้องมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ต้องตอบสนองต่อความต้องการของแฟนคลับหรือผู้สนับสนุน เชื่อว่าบุคคลผู้มีชื่อเสียงนั้นมีศักยภาพในการนำเสนอประเด็นปัญหาสาธารณะให้เป็นที่รับรู้และสร้างผลสะท้อนได้ดีกว่าบุคคลโดยทั่วไป

ในต่างประเทศจะเห็นได้ว่าบุคคลที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือจุดยืนในประเด็นต่างๆ เช่น การนำเสนอถึงปัญหาการคุกคามหรือความเท่าเทียมทางเพศ การช่วยนำเสนอถึงปัญหาการเหยียดเชื้อชาติ-สีผิว ในกระแสการเคลื่อนไหว Black Lives Matter รวมไปถึงด้านการเมือง เช่น การแสดงออกว่าไม่เห็นด้วยกับประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) ของสหรัฐอเมริกา ในกรณีของไทยนั้น การคอลเอาท์ถูกนำเสนอโดยสื่อสังคมออนไลน์และสื่อกระแสหลัก โดยได้รับการตอบรับจากคนทั่วไปว่าหมายถึง การเรียกร้องให้บุคคลที่มีชื่อเสียงได้ออกมาแสดงออกซึ่งจุดยืนต่อการบริหารจัดการของรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา วิพากษ์วิจารณ์ปัญหาสาธารณะในสังคมหรือแสดงความคิดเห็นทางการเมืองสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุมหรือฝ่ายต่อต้านรัฐบาล

อันที่จริงผู้มีชื่อเสียงในสังคมไทยได้แสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างกว้างขวางแต่ในช่วงเวลาก่อนการรัฐประหาร พฤษภาคม 2557 นั้นยังไม่ใช่คำว่า “คอลเอาท์” กระแสการคอลเอาท์ที่ปรากฏขึ้นในบริบทของการเมืองไทยใน ปี 2563 โดยเฉพาะครั้งหลังปี 2563 ที่มีการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา มีข้อเรียกร้องและการชุมนุมปรากฏให้เห็นและรับรู้ในวงกว้าง

ที่มา : ฐานข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า

สถาบันพระปกเกล้า จัดสัมมนา **ติดอาวุธ เพิ่มศักยภาพให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รุ่นแรก**

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2566 มีพิธีเปิดการสัมมนา “นักปกครองท้องถิ่น ผู้นำการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” โดยวิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า ณ ห้องภูวนาถประชาธิปไตย ได้รับเกียรติจาก ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า กล่าวต้อนรับและเปิดการสัมมนา พร้อมปาฐกถาพิเศษหัวข้อ “พลเมืองไทย พลังขับเคลื่อนการบริหารจัดการท้องถิ่น” ให้แก่นักปกครองท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 30 คน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนต่อการพัฒนาชุมชน และเทคนิควิธีการเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงส่งเสริมให้ท้องถิ่นนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินงาน และสร้างเครือข่ายใหม่ๆ ในการพัฒนาระดับพื้นที่ และ ดร.สตีธร ธนาธิโชติ ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย มาให้ความรู้และแลกเปลี่ยน ในหัวข้อ “นวัตกรรมประชาธิปไตย แนวคิดใหม่เพื่อการบริหารท้องถิ่น”

ยังมีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในช่วงบ่าย เรื่อง “การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อยกระดับการให้บริการ” โดย ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า และคณะวิทยากรจากสถาบันพระปกเกล้า การสัมมนากำหนดขึ้นระหว่างวันที่ 21-22 สิงหาคม 2566 ซึ่งผู้เข้ารับการสัมมนาไม่เพียงจะได้รับความรู้ ยังได้กระบวนการจากวิทยากรจากผู้ทรงคุณวุฒิในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

ทั้งนี้ได้รับความสนใจจากนักปกครองท้องถิ่นที่มีความตั้งใจในการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ที่ท้องถิ่นต่อไป

สภาพลเมือง (Citizens Assemblies)

สภาพลเมืองเป็นกระบวนการปรึกษาหารือสาธารณะที่พัฒนาขึ้นโดย พรรคเสรีนิยม (Liberal Party) ของมลรัฐบริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดา เพื่อใช้ในกระบวนการปฏิรูประบบการเลือกตั้ง โดยการนำตัวแทนประชาชนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างตามหลักความน่าจะเป็น (random sampling) ประกอบด้วย ผู้ชาย 1 คน ผู้หญิง 1 คน จากทุกเขตเลือกตั้งภายในมลรัฐ ซึ่งในกรณีการปฏิรูประบบเลือกตั้งของมลรัฐบริติชโคลัมเบียนี้ มีผู้ได้รับการสุ่มเลือกมาทั้งสิ้น 161 คน (รวมโควต้าที่จัดสรรให้กับตัวแทนประชาชนที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง 2 ที่นั่ง และประธานสภาอีก 1 คน) กระบวนการคัดเลือกสมาชิกสภาพลเมืองของมลรัฐบริติชโคลัมเบียมีขั้นตอน ดังนี้

1. การสุ่มตัวอย่างแบบช่วงชั้นโดยใช้อายุเป็นเกณฑ์กำหนด (age stratified) จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขต และมีการส่งจดหมายเชิญประชาชนที่ได้รับการสุ่มเลือก จำนวนรวมทั้งสิ้น 15,800 คน เพื่อให้มาเข้าร่วมการประชุมซึ่งจะจัดขึ้นในแต่ละเขตเลือกตั้งซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 79 เขต เริ่มขึ้นในเดือน สิงหาคม ค.ศ. 2003 อย่างไรก็ตาม เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีผู้ตอบรับคำเชิญในจำนวนที่มากเพียงพอสำหรับเป็นตัวแทนประชากรในเชิงภูมิศาสตร์ ได้มีการเพิ่มจำนวนการส่งจดหมายเชิญเป็นอย่างน้อยเขตเลือกตั้งละ 200 คำเชิญในเวลาต่อมา

ที่มา : ฐานข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า

2. ในการประชุม คณะทำงานที่รับผิดชอบ การจัดกระบวนการสภาพเมืองจะทำการชี้แจง วัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับ สภาพเมือง โดยเน้นย้ำให้ผู้ได้รับการสุ่มเลือก ทราบว่า สมาชิกสภาพเมืองต้องเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติหน้าที่ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นเวลา 12 สัปดาห์ โดยการประชุมและกิจกรรมต่างๆ จะจัดขึ้นที่เมืองแวนคูเวอร์

3. เมื่อประชาชนที่ได้รับเชิญได้รับทราบถึง กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ อย่างครบถ้วนแล้ว รายชื่อของประชาชนที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิก สภาพเมืองจะถูกใส่ลงในหมวก จากนั้นจะมีการจับชื่อ ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาพเมืองของเขตเลือกตั้ง นั้นๆ ขึ้นมาเป็น ชาย 1 คน และหญิง 1 คน

4. กระบวนการตั้งแต่ ข้อ 1-3 จะถูกดำเนินการ ในรูปแบบเดียวกันในทุกเขตเลือกตั้งจนครบทั้ง 79 เขต

กระบวนการสุ่มเลือกสมาชิกสภาพเมือง หลายขั้นตอนที่กล่าวมา ทำให้มั่นใจได้ว่าสภาพเมือง ที่จัดตั้งขึ้น ประกอบด้วยสัดส่วนสมาชิกที่มีการกระจายไปตามช่วงอายุและอาชีพซึ่งเป็นภาพ จำลององค์ประกอบของประชาชนในมลรัฐได้ ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ การกำหนดให้มีตัวแทน ผู้ชาย 1 คน ผู้หญิง 1 คน เท่ากันในแต่ละเขต สะท้อนถึงการคำนึงถึงความเสมอภาคกันของ หญิง-ชาย ได้เป็นอย่างดี ยิ่งไปกว่านั้น ขั้นตอนที่เปิด โอกาสให้ประชาชนที่ได้รับการสุ่มเลือกแสดงเจตจำนง ของตนเองด้วยความสมัครใจเข้าร่วมกระบวนการที่ต้อง ใช้เวลาตลอดทั้งปีทั้งการเข้าร่วมศึกษาเรียนรู้ พิจารณา ไตร่ตรอง และตัดสินใจในช่วงสุดสัปดาห์ถึง 12 ครั้ง และการเข้าร่วมเวทีรับฟังความคิดเห็นประชาชน อีกหลายครั้ง แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสภาพเมืองทุกคน ที่ได้รับเลือกจากกระบวนการมีความยินดีและเต็มใจ ในการทำหน้าที่และปฏิบัติภารกิจอันหนักหนานี้

กระบวนการของสภาพเมืองมีการแบ่ง การดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเรียนรู้ (learning) เป็นช่วง ที่ประชาชนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างเข้ามาเป็น สมาชิกสภาพเมือง เข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน (public hearing) เป็นช่วงที่สมาชิกสภาพเมือง จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ในบริบทของแต่ละ ท้องถิ่นผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจาก ประชาชนในพื้นที่

ระยะที่ 3 การปรึกษาหารือ (deliberation) เป็นช่วงเวลาที่สมาชิกสภาพเมืองมาร่วมพูดคุย เพื่อสังเคราะห์สิ่งที่สมาชิกได้เรียนรู้จากระยะที่ 1 และ 2 และจัดทำข้อเสนอแนะต่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่ การลงคะแนนเสียงในการจัดทำประชามติต่อไป

ในกรณีสภาพเมืองเพื่อการปฏิรูประบบ การเลือกตั้งของมลรัฐบริติชโคลัมเบีย ประเทศแคนาดา เมื่อ ค.ศ. 2004 การดำเนินการระยะที่ 1 เกิดขึ้น ในช่วง 3 เดือนแรก โดยสมาชิกสภาพเมืองเข้าสู่ กระบวนการเรียนรู้ในเรื่องระบบการเลือกตั้งและ กระบวนการทางการเมืองการปกครองในช่วงสุด สัปดาห์ รวม 6 ครั้ง จากนั้นในช่วง 6 เดือนต่อ มา สมาชิกสภาพเมืองแต่ละคนได้ไปเข้าร่วมเวที สาธารณะซึ่งจัดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ทั่วทั้งมลรัฐ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เข้าร่วมเวที และนำข้อเสนอที่ประชาชนส่งให้แก่สภาพเมือง มาพิจารณา ในช่วงสามเดือนสุดท้ายของปี สมาชิก สภาพเมืองใช้เวลามาร่วมกระบวนการปรึกษา หารือในช่วงสุดสัปดาห์อีก 6 ครั้ง เพื่อตัดสินใจว่า มลรัฐบริติชโคลัมเบียต้องการระบบการเลือกตั้งใหม่ หรือไม่ และถ้าระบบการเลือกตั้งใหม่เป็นสิ่งจำเป็น ระบบใดที่มีความเหมาะสมและสมควรนำมาใช้

การจัดกระบวนการในรูปแบบสภาพเมืองอาจ ถูกวิจารณ์โดยเฉพาะในเรื่องความรู้ความสามารถของ สมาชิกสภาพเมืองที่เกือบทั้งหมดเป็นประชาชน ธรรมดาที่อาจจะไม่มีความรู้ในเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

ให้เรียนรู้ รับฟัง และตัดสินใจมากขึ้น ดังเช่นกรณีของมลรัฐบริติชโคลัมเบียที่เป็นการพิจารณาเรื่องระบบการเลือกตั้งที่เหมาะสม ซึ่งเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและต้องการความรู้ทางวิชาการค่อนข้างมาก ในช่วงแรกของการดำเนินการ สภาพการเมืองของมลรัฐบริติชโคลัมเบียถูกตั้งคำถามจากสื่อมวลชนเกี่ยวกับความสามารถของสมาชิกในการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับความซับซ้อนของระบบการเลือกตั้งและผลลัพธ์ของการนำระบบการเลือกตั้งแต่ละระบบมาใช้ อย่างไรก็ตาม เมื่อกระบวนการต่างๆ ของสภาพเมืองซับซ้อนไป เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนค่อยๆ เปลี่ยนไปในทางชื่นชมและประทับใจกับประเด็นสาระที่สภาพเมืองหยิบยกขึ้นมาอภิปราย ทำให้ความเชื่อถือศรัทธาในความสามารถของประชาชนธรรมดาๆ ที่เข้ามาทำหน้าที่สมาชิกสภาพเมืองค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าทัศนคติเชิงบวกที่สาธารณะมีต่อสมาชิกและกระบวนการของสภาพเมืองเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งในการชี้วัดความสำเร็จของสภาพเมือง

ถึงแม้ว่าข้อเสนอของสภาพเมืองบริติชโคลัมเบียจะไม่ผ่านความเห็นชอบจากประชาชนในการจัดทำประชามติ แต่ประสบการณ์การนำกระบวนการสภาพเมืองไปใช้เริ่มปรากฏเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศแคนาดา เช่น ใน ค.ศ. 2006 กระบวนการสภาพเมืองไปใช้ในการปฏิรูประบบการเลือกตั้งของ มลรัฐออนแทรีโอ (Ontario)

นอกจากนี้ ประเทศอื่นๆ ทั่วโลกยังได้นำกระบวนการสภาพเมืองไปประยุกต์ใช้ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการเมืองและระบบเลือกตั้ง (เช่น เนเธอร์แลนด์ ไอร์แลนด์ ออสเตรเลีย ฯลฯ) และการกำหนดนโยบายด้านอื่นๆ อย่างกว้างขวาง เช่น นโยบายเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ (เช่น เยอรมนี[8] สหราชอาณาจักร) นโยบายด้านความมั่นคงทางอาหาร (เช่น สหราชอาณาจักร) นโยบายด้านสาธารณสุข (เช่น มลรัฐโอเรกอน สหรัฐอเมริกา ไอร์แลนด์) เป็นต้น

เหตุผลสำคัญที่ทำให้หลายประเทศมีการนำรูปแบบสภาพเมืองไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการตัดสินใจสาธารณะมีหลายประการ กล่าวคือ ประการแรก กระบวนการคัดเลือกสมาชิกสภาพเมืองโดยจุดมุ่งหมายสำคัญของกระบวนการนี้คือเพื่อให้มั่นใจว่าจะทำให้กลุ่มคนที่มีความเป็นตัวแทนของเขตเลือกตั้งในวงกว้างในลักษณะทางประชากรต่างๆ เช่น เพศ ชชาติพันธุ์ ชนชั้นทางสังคม และพื้นที่ที่อาศัยอยู่ บางครั้งการสุ่มตัวอย่างอาจพิจารณาเรื่องความเป็นตัวแทนของจุดยืนทางการเมืองเพื่อให้ได้กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นทางการเมืองแตกต่างกันอย่างสุดขั้วเข้ามาร่วมเป็นสมาชิกสภาพเมืองด้วยก็ได้ ประการต่อมา การอาศัยรูปแบบการพูดคุยที่เรียกว่า “การปรึกษาหารือ (deliberation)” ซึ่งเป็นรูปแบบของการพิจารณาไตร่ตรองประเด็นปัญหาต่างๆ ร่วมกัน โดยการอภิปรายอย่างรอบคอบและยาวนานเพื่อการตัดสินใจร่วมกัน กระบวนการอภิปรายเน้นถึงความสำคัญของการไตร่ตรองและการอภิปรายอย่างมีข้อมูลในการตัดสินใจ สิ่งนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสภาพเมืองสามารถแสดงจุดยืนของตนได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นในประเด็นต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนที่มีอยู่ในการตัดสินใจที่กำหนด ประการสุดท้าย ผลลัพธ์ที่เกิดจากสภาพเมืองเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากสมาชิกสภาพเมืองแต่ละคนรู้สึกว่าเป็นการตัดสินใจร่วมกันของสมาชิกภายหลังจากที่แต่ละคนได้รับข้อมูลที่เพียงพอแล้ว

กิจกรรมนำเสนอและถอดบทเรียนการดำเนินโครงการ

“สำนักเรียนกับการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่กระตือรือร้น ในยุคดิจิทัล”

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2566 สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า โดย ดร.เลิศพร อุดมพงษ์ นักวิชาการผู้ชำนาญการ และ นางสาวลลิตพร ล้ออัครธรรย์ นักบริหารโครงการชำนาญการ ลงพื้นที่จัดกิจกรรมนำเสนอและถอดบทเรียนการดำเนินโครงการ “สำนักเรียนกับการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่กระตือรือร้นในยุคดิจิทัล” ณ โรงเรียนเมืองกลาง อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรมนี้ จัดขึ้นต่อเนื่องจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระยะแรก โดยสำนักเรียนของโรงเรียนเมืองกลาง ได้ดำเนินกิจกรรมในโครงการค่ายรวมพลคนจิตอาสา เสื้อกั๊กสี เสื้อนี้ For You โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตอาสาให้กับนักเรียนโรงเรียนเมืองกลาง รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน พี่และน้องๆ ในโรงเรียน ให้รู้คุณค่าของการแบ่งปันและการช่วยเหลือผู้อื่น

หลังการนำเสนอ สมาชิกสำนักเรียนที่ร่วมโครงการได้สะท้อนผลการดำเนินกิจกรรมด้วยการประเมินตนเอง พบว่า หลังการร่วมกิจกรรมตนเองมีระดับความเป็นพลเมืองที่กระตือรือร้นเพิ่มมากขึ้น โดยปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมประสบผลสำเร็จ คือ ความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ความเอาใจใส่ช่วยเหลือกัน

นอกจากนี้ ผลจากการทำกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่กระตือรือร้นในยุคดิจิทัล สำนักเรียนยังสามารถนำประสบการณ์ต่างๆ อาทิ ความเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การมีจิตอาสา การทำงานเป็นทีม การวางแผนการทำงาน และการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ต่อไป

นักศึกษา 4 ส รุ่นที่ 13 จัดเวทีวิชาการสาธารณะในหัวข้อ
**“วิถีชีวิต วัฒนธรรม การเมือง และความยั่งยืน
 กับช่องว่างระหว่างวัย”**

เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2566 สถาบันพระปกเกล้าโดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13 (4ส. 13) จัดการประชุมวิชาการเวทีสาธารณะในหัวข้อ “วิถีชีวิต วัฒนธรรม การเมือง และความยั่งยืน กับช่องว่างระหว่างวัย” โดยได้รับเกียรติจาก นายวิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า กล่าวเปิดงาน พร้อมด้วย ดร.ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ ประธานคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล รวมทั้งผู้บริหารของสถาบันพระปกเกล้า และนักศึกษา เข้าร่วมงานวิชาการสาธารณะดังกล่าวอย่างคับคั่ง ในงานดังกล่าวมีการนำเสนอผลงานวิชาการของนักศึกษาทั้ง 8 กลุ่ม ภายใต้อัน 3 ประเด็นหัวข้อหลัก ได้แก่

- หัวข้อ “วิถีชีวิตกับช่องว่างระหว่างวัย”
- หัวข้อ “การเมือง กับความเห็นต่างระหว่างวัย”
- หัวข้อ “วัฒนธรรมและความยั่งยืน กับช่องว่างระหว่างวัย”

ทั้งนี้ การจัดเวทีวิชาการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อนำเสนอผลการศึกษิตตามจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยเป็นผลผลิตทางวิชาการ ที่ได้ดำเนินการศึกษาตามที

ได้รับการศึกษาฝึกอบรมตามหลักสูตร การนำองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิควิธีการจัดการความขัดแย้ง และการสร้างสันติภาพนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาแต่ละกลุ่ม รายงาน กระบวนการ ถอดบทเรียน การศึกษารณีเชิงประจักษ์ และมีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลงานให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร ข้อเสนอการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะ มีข้อสรุปด้วยการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการบูรณาการของเนื้อหาเพื่อเป็น ข้อมูลที่ผู้เกี่ยวข้องนำไปสู่ความเข้าใจบุคคลในแต่ละช่วงวัย ในมิติของวิถีชีวิต วัฒนธรรมการเมือง และความยั่งยืนให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
จัดนิทรรศการเคลื่อนที่

“มอสงสยามตามรอยพระปกเกล้า”

ในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์ ประจำปี 2566

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดนิทรรศการเคลื่อนที่ “มอสงสยามตามรอยพระปกเกล้า” ในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2566 ณ อาคาร 9-11 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็คเมืองทองธานี โดยภายในบูธนิทรรศการจัดแสดงพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจในการพัฒนาประเทศของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7 โดยเฉพาะด้านการเมืองการปกครอง หวังส่งเสริมให้คนไทยเห็นคุณค่าประวัติศาสตร์ สร้างจิตสำนึกความจงรักภักดีและความเป็นพลเมืองที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เยี่ยมชมบูธนิทรรศการ โดยมี นายวิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า และ นางกาญจนา ศรีปัดถา ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว) ให้การต้อนรับ และแนะนำสื่อความรู้ที่น่าสนใจ รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ การจัดงานมหกรรมวิทยาศาสตร์ฯ : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) พร้อมด้วยภาคีเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งใน และต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2566 หรือ NSTFair Thailand 2023

ในปีจัดขึ้นภายใต้แนวคิด For Bright and Creative Generations ภายในงานมีการรวบรวมผลงานวิจัย พัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ทันสมัย จัดแสดงไว้อย่างยิ่งใหญ่ตระการตา ควบคู่กับการจัดงานทางออนไลน์ เปิดโอกาสให้คุณผู้ชมมีส่วนร่วม (Interactive Exhibition) โดยเน้นหัวข้อที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุน และสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หวังกระตุ้นความเข้าใจแก่เด็ก และเยาวชน ไปจนถึงประชาชนทั่วไป ให้เกิดความสนใจ ต่อยอดพัฒนางานวิจัย สร้างสรรค์นวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ นำไปใช้ในการขับเคลื่อนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก

เอกอัครราชทูตอิสราเอลเข้าพบ ผู้บริหารสถาบันพระปกเกล้า

เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566 ดร.ถวิลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า รศ.ดร.นิยม รัฐอมฤต ที่ปรึกษาการต่างประเทศ และ รศ.ดร.อิสระ เสรีวัฒนวุฒิ ที่ปรึกษาเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ให้การต้อนรับ H.E. Ms.Orna Sagiv เอกอัครราชทูตอิสราเอลประจำประเทศไทย และ Ms.Nutrada Siriarkkalarp, Political Officer สนทนาหารือ ขยายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนภารกิจและการดำเนินงานเพื่อสร้างความร่วมมือส่งเสริมและสนับสนุนทางวิชาการระหว่างองค์กรในประเทศอิสราเอล และกิจกรรมทางวิชาการที่จะดำเนินการร่วมกันในอนาคต เพื่อสานต่อองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อไป

สถาบันพระปกเกล้า

120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9754 โทรสาร 0-2143-8186

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ 23/2553
ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

เหตุที่ขัดข้องนำจ่ายผู้รับไม่ได้

- 1. จ่าหน้าไม่ชัดเจน
- 2. ไม่มีเลขที่บ้านตามจ่าหน้า
- 3. ไม่ยอมรับ
- 4. ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า
- 5. ไม่มารับภายในกำหนด
- 6. เลิกกิจการ
- 7. ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- 8. อื่นๆ

ลงชื่อ .....

หากท่านใดสนใจรับจดหมายข่าวสถาบันพระปกเกล้า กรุณาแจ้งชื่อ นามสกุล ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ มาตามที่อยู่ด้านบนนี้หรือ E-mail : kpi_newsletter@kpi.ac.th และ Facebook : สถาบันพระปกเกล้า